

Vergaderjaar 2024–2025

32 317

JBZ-Raad

Nr. 939

VERSLAG VAN EEN WERKBEZOEK

Vastgesteld 15 mei 2025

Een delegatie van de vaste commissie voor Asiel en Migratie heeft op 26 en 27 januari 2025 een werkbezoek gebracht aan Europese instellingen in Brussel. Doel van het werkbezoek was om geïnformeerd te worden over het EU asiel- en migratiepact en de implementatie ervan. De delegatie bestond uit de leden Vijlbrief (D66, commissievoorzitter en delegatieleider), Vondeling (PVV), Rajkowski (VVD), Boomsma (NSC), Podt (D66) en Van Zanten (BBB), met ambtelijke begeleiding van mevrouw Burger (commissiegriffier), dhr. Middelkoop (EU-adviseur) en mevrouw Mak (parlementair vertegenwoordiger van de Tweede Kamer in Brussel).

Voorafgaand aan het werkbezoek, op donderdag 23 januari 2025, heeft de commissie een technische briefing georganiseerd over het EU asiel- en migratiepact. Deze openbare briefing werd verzorgd door ambtenaren van de Europese Commissie, die uitleg hebben gegeven over de totstandkoming en de inhoud van het pact, en ambtenaren van het Ministerie van Asiel en Migratie, die ingezoomd hebben op de Nederlandse implementatie van het migratiepact.

De delegatie is zeer erkentelijk voor de hartelijke ontvangst bij de organisaties die zij tijdens het werkbezoek bezocht heeft. De delegatie brengt hierbij verslag uit van het werkbezoek.

Gesprek Permanent Vertegenwoordiger van Nederland in de EU

Het eerste onderdeel van het programma was een gesprek en diner op zondagavond op de residentie van de Permanent Vertegenwoordiger van Nederland in de EU (PV), Pieter Jan Kleiweg de Zwaan. Bij dit gesprek waren ook aanwezig het Hoofd van de Afdeling Justitie, het Hoofd Relaties EP/nationale parlementen, de attaché Justitie en Veiligheid en enkele adviseurs op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken. Tijdens het gesprek is door de medewerkers van de permanente vertegenwoordiging een beeld geschetst van de actuele politieke ontwikkelingen in de Europese Unie, bijvoorbeeld over de kandidaat lidstaten. Ook blikten de gesprekspartners vooruit naar het werkprogramma van de nieuwe Europese Commissie. Vervolgens is nader ingegaan op het EU asiel- en migratiepact en de herziening van de terugkeerrichtlijn die in het eerste

kwartaal van 2025 wordt verwacht. Ook is gesproken over partnerschappen (migratiedeals) met landen buiten de EU.

Europese instellingen op maandag

Op maandag stond een aantal gesprekken met vertegenwoordigers van de Europese instellingen op het programma. Eerst heeft de delegatie de Europese Commissie bezocht voor een gesprek met beleidsexperts over de Screeningsverordening, onderdeel van het EU asiel- en migratiepact. Tijdens het gesprek werd onder meer ingegaan op de rechten en plichten van de personen die gescreend worden, de verplichtingen van de lidstaten daarbij, het screenen van minderjarigen, de mogelijkheden voor detentie, etc.

Vervolgens heeft de delegatie gesproken met het hoofd asiel van de Europese Commissie. Zij heeft, in navolging op de technische briefing van 23 januari, nadere uitleg gegeven over het solidariteitsmechanisme uit het pact en de verdeling van asielzoekers. Ook is zij nader ingegaan op de grensprocedures en de voorbereidingen op crisissituaties die alle EU-landen moeten treffen en de ondersteuning vanuit de Europese Commissie daarbij.

Vervolgens is de delegatie naar het Europees Parlement gegaan voor een lunch met Nederlandse Europarlementariërs uit de commissie voor burgerlijke vrijheden, justitie en veiligheid (LIBE). Deze commissie houdt zich ook bezig met migratiebeleid en had het voortouw bij de behandeling van het pact. Tijdens de lunch hebben Kamerleden en Europarlementariërs van gedachten gewisseld over de monitoring van de implementatie van het pact door parlementen, aankomende wetgeving vanuit de EU en actuele politieke ontwikkelingen in Europa.

Na de lunch verplaatste de delegatie zich naar de Raad voor een gesprek met medewerkers van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ-Raad). Daar is o.a. gesproken over de aanloop naar het migratiepact, de implementatie en de monitoring daarvan.

Rondetafelgesprek met hulporganisaties

Het laatste onderdeel van het programma was een rondetafelgesprek met vertegenwoordigers van hulporganisaties. De aanwezige organisaties waren ECRE, UNHCR, Rode Kruis en Artsen zonder Grenzen.

De vier organisaties hebben elk hun visie op het EU- asiel en migratiepact met de delegatie gedeeld en gingen daarbij o.a. in op mensenrechten, return hubs, het concept «veilig derde land», de screeningsverordening, de grensprocedure en juridische bijstand voor asielzoekers. Daarna was er ruimte voor het stellen van vragen.

De voorzitter van de delegatie,
Vijlbrief

De griffier van de delegatie,
Burger